

цьому режим окремого проживання подружжя вважається встановленим з моменту набрання рішенням суду законної сили.

Поряд із порядком встановлення, СК України регламентує і порядок припинення режиму окремого проживання подружжя. Так, відповідно до ч. 2 ст. 119 СК України режим окремого проживання подружжя може бути припинений автоматично у разі поновленні сімейних відносин, або у судовому порядку - за заявою одного з подружжя. Вбачається, припинення режиму окремого проживання подружжя судом має здійснюватися в порядку позовного провадження, адже у разі наявності спільної згоди обох з подружжя щодо припинення режиму окремого проживання, останній припиняється автоматично, без ухвалення судового рішення.

Таким чином, режим окремого проживання подружжя є тим інститутом сімейного права України, за допомогою якого забезпечується збереження шлюбу із одночасним розширенням кола сімейних прав подружжя.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ СПАДКУВАННЯ НЕПОВНОЛІТНІМИ

Волківська Т.Ф., викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
ННШП НАВС

Спадкові правовідносини виникають після смерті спадкодавця та оголошення фізичної особи померлою. Для реалізації свого спадкового права, потенційний спадкоємець повинен вступити у спадкові відносини. Чинним ЦК України передбачено два способи прийняття спадщини: прийняття спадщини на підставі постійного проживання разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини згідно ч. 3 ст. 1268 ЦК України (пасивний спосіб) та прийняття шляхом подання заяви до нотаріальної контори (активний спосіб).

Положенням ЦК України встановлено, що особи, які можуть приймати спадщину за заповітом і за законом можуть бути фізичні особи, які є живими на час відкриття спадщини, а також особи, що були зачаті за життя спадкодавця і народжені живими після відкриття спадщини (ст. 1222 ЦК України). Особа, яка досягла чотирнадцяти років може прийняти спадщину самостійно, подавши відповідну заяву про прийняття спадщини до нотаріуса. Але на практиці бувають випадки, коли неповнолітній не хоче приймати спадщини, але батьки іншої думки щодо цього і тому змушують неповнолітнього вчинити дії, що суперечать його волі. Статтею 32 ЦК України не передбачено можливості батьками, піклувальниками здійснювати правочини за неповнолітніх. Разом з тим, згідно ст. 1273 ЦК України, неповнолітній може відмовитися від прийняття спадщини лише за згодою батьків, піклувальників та органів опіки та піклування. На відміну від неповнолітніх, заяву від імені малолітніх подають батьки чи опікуни.

Заява про прийняття спадщини може бути відкликана протягом строку, встановленого для прийняття спадщини особою, яка подала таку заяву. У такому випадку постає питання, чи може неповнолітня особа, самостійно, без батьків відкликати свою заяву. У ст. 1269 ЦК України встановлено, що заяву про відкликання заяви про прийняття спадщини

може подати та особа, що подала заяву про прийняття спадщини. З однієї сторони, неповнолітня особа, як і зазначено в ст. 1269 ЦК України може самостійно вчиняти таку дію. Проте, з іншої сторони, це буде суперечити ст. 1273 ЦК України.

Для прийняття спадщини неповнолітніми має значення і поняття «фактичне» прийняття спадщини. Чинним законодавством не передбачено особливого порядку для прийняття спадщини неповнолітніми особами.

Активний спосіб прийняття спадщини передбачено ст. 1269 ЦК України, за яким особи, що бажають прийняти спадщину і не проживали зі спадкодавцем на день смерті подають заяву про прийняття спадщини. Особа, яка бажає прийняти спадщину повинна прийти до нотаріуса особисто, оскільки не допускається приймати заяви про прийняття спадщини, про відмову від неї або заяви про їх відкликання, складені від імені спадкоємців їх представниками, що діють на підставі довіреностей.

Стаття 1268 ЦК України, закріплює пасивний спосіб прийняття спадщини. Так, відповідно до положень даної статті, спадкоємець вважається таким, що прийняв спадщину, якщо він постійно проживав разом із спадкодавцем, якщо протягом строку встановленого для прийняття спадщини не відмовився від неї. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України деталізує дане положення та вказує на те, що доказом постійного проживання із спадкодавцем можуть бути: довідка житлово-експлуатаційної організації, правління житлово-будівельного кооперативу, відповідного органу місцевого самоврядування про те, що спадкоємець на день смерті спадкодавця проживав разом із спадкоємцем.

Отже, на підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що при застосуванні норм ст.ст. 1268, 1269 ЦК України на практиці виникають певні труднощі, коли спадкоємцями виступають неповнолітні особи. Для того, щоб забезпечити максимальний захист інтересів неповнолітніх при спадкуванні, законодавством України повинні бути врегульовані питання щодо:

відмови від прийняття спадщини неповнолітніми, особливо при запереченні здійснення такого права батьками неповнолітнього;
розуміння «фактичного» прийняття спадщини неповнолітнім;
порядку відкликання заяви про прийняття спадщини, яка була подана неповнолітньою особою.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ШЛЮБНО-СІМЕЙНИХ СПРАВ УКРАЇНИ. ПОЛЬШТ. НІМЕЧЧИНИ

Лов'як С.С.. старший науковий співробітник відділу організації науково - дослідної роботи НАВС

Попова А.А.. студент магістратури ННІЗН НАВС

Шлюбно-сімейні справи впливають із особливого виду правовідносин, які потребують не лише повного, всебічного та об'єктивного вивчення, а й особливого підходу, оскільки належать до сфери особистих релігійних стосунків